

СЫДЫҚ БАШҚАҚТАН ДІ ҚОСУ

5 СЫНЫП

**Есептеуге жүйрік болсаң жасыңнан,
Математикаға орын берсең басыңнан,
Барлық ғылым саған үйір болады,
Досың солар – табылатын қасыңнан.**

Ауызша есептейік

$7,4+3,2=$

$5,9+0,3=$

$2,65+0,25=$

$1,37+3,7=$

$18,6+4,2=$

$12,35+2=$

$59,1+2,07=$

Жай бөлшектері бар жәшіктерге сәйкес
ондық бөлшектерді салайық

0,017

$$\frac{107}{10}$$

0,107

$$\frac{107}{100}$$

10,7

$$\frac{107}{1000}$$

1,07

$$\frac{17}{1000}$$

Үтірді қай жерге қоямыз?

,

,

$$\begin{array}{r} 3,700 \\ + 2,651 \\ \hline \end{array}$$

6351

$$\begin{array}{r} 3,700 \\ + 2,651 \\ \hline \end{array}$$

6351 // // //

Үтірді қай жерге қоямыз?

1 топ

$$\begin{array}{r} 45,63 \\ + 43,8 \\ \hline 8943 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15,39 \\ + 15,4 \\ \hline 3079 \end{array}$$

Үтірді қай жерге қоямыз?

2 топ

$$\begin{array}{r} 83,05 \\ + 84,1 \\ \hline 16715 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6,3 \\ + 7,1 \\ \hline 134 \end{array}$$

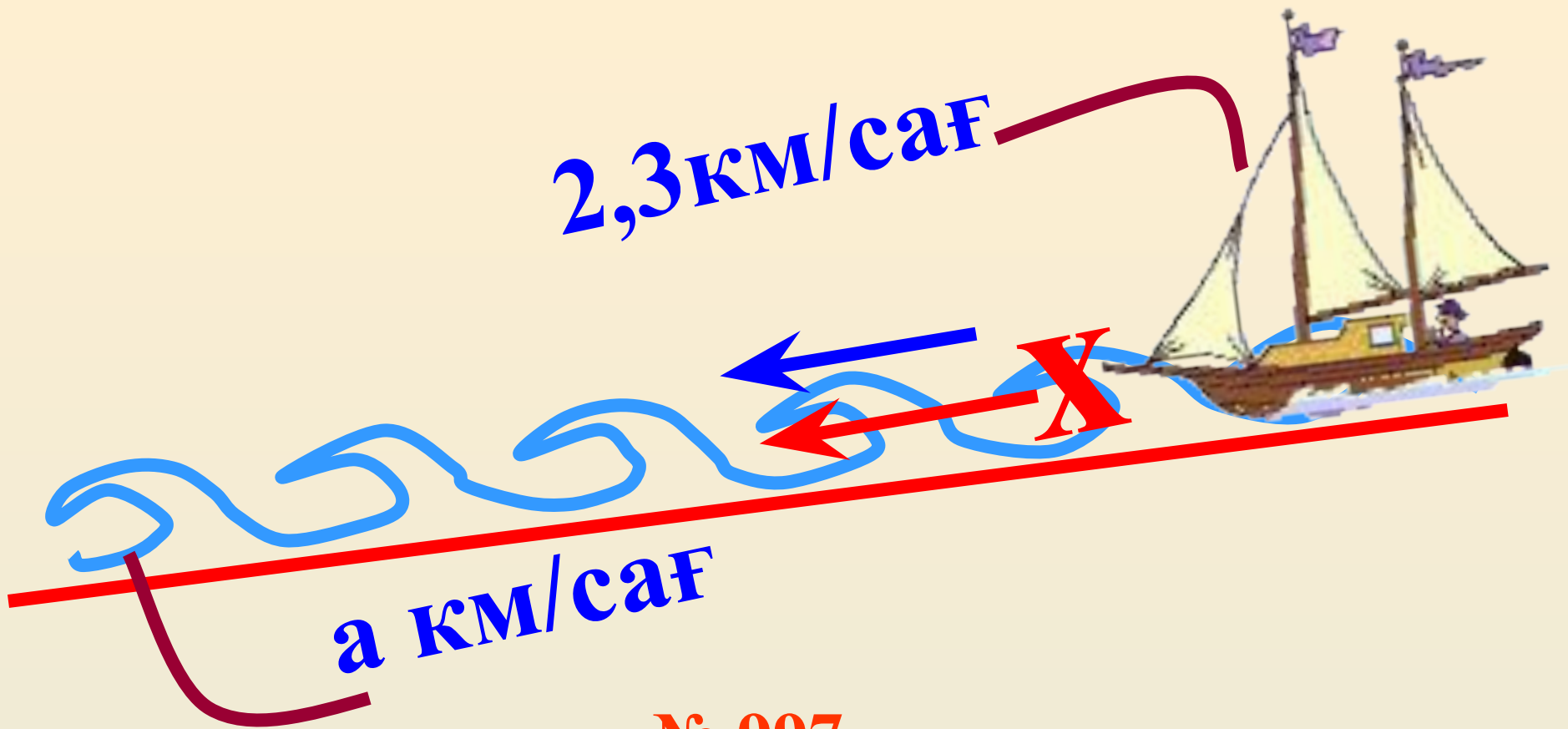
Үтірді қай жерге қоямыз?

3 топ

$$\begin{array}{r} 7,308 \\ + 7,312 \\ \hline 14620 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5,21 \\ + 6,15 \\ \hline 1136 \end{array}$$

№ 997

Кеменің тынық судағы жылдамдығы $23,7 \text{ км/сағ}$,
өзен ағысының жылдамдығы $a \text{ км/сағ}$. Кеменің
өзен ағысымен жүзгендегі жылдамдығы қандай?

Мұндағы $a = 3,2$

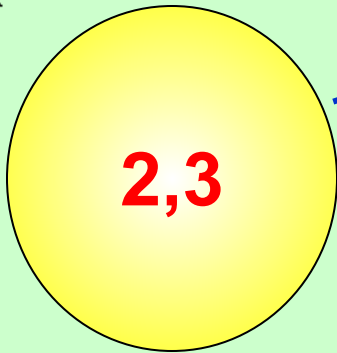
- Жай бөлшек түрінде жазыңдар:

2,7; 31,4; 567,39; 6,005; 42,78.

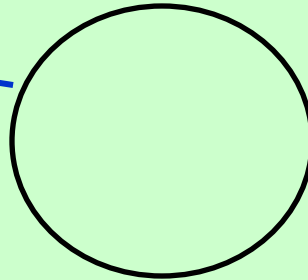
- Ондық бөлшек түрінде жазыңдар:

$\frac{3}{4}$; $\frac{5}{8}$; $\frac{7}{4}$.

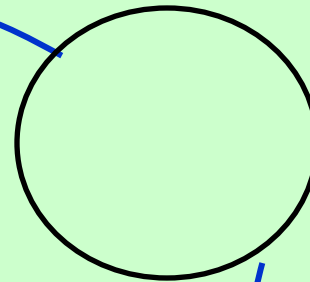
Тізбектей қосуды орында

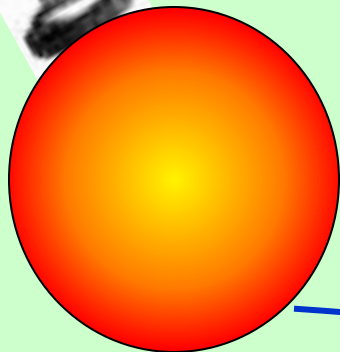
+4
,5

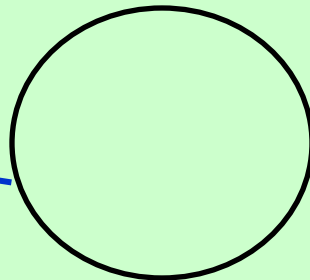
+0,6

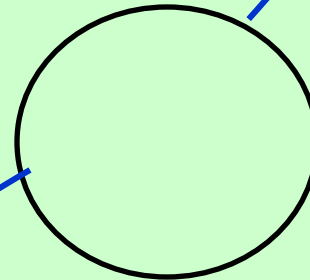
+0,5

+0,4

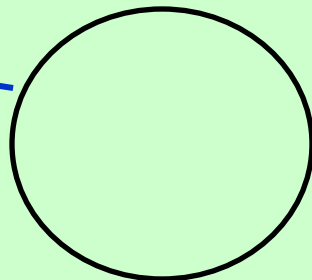
+1,7

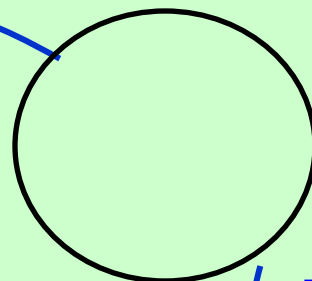
Тізбектей қосуды орында

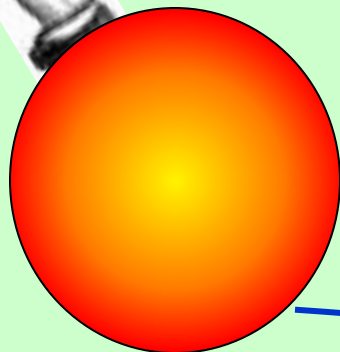
+9
,0
8

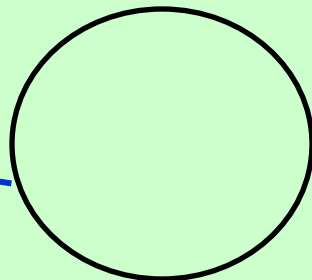
+5,1
3

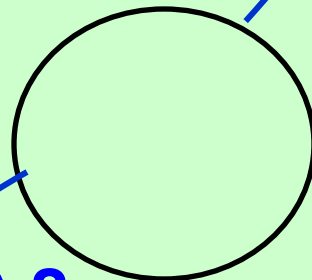
+1,9
9

+4,9
2

+0,8
7

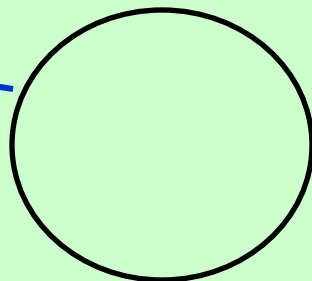

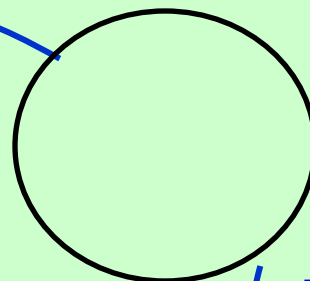
Тізбектей қосуды орында

6,091

+7,
08
3

+3,1
27

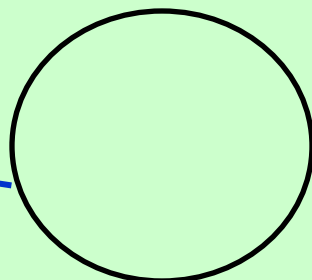

+0,3
73

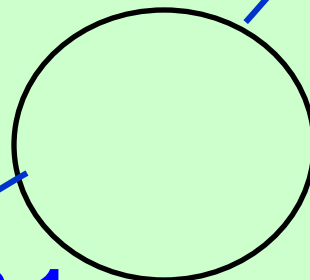

6,091

+0,2
09

+2,1
17

Гармонияға Ишолу

Джон Непер
John Naiper
(1550-1617)

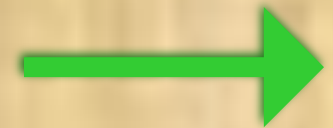

Ондық бөлшектің бүтін бөлігін бөлшек бөлігінен үтірмен ажыратуды Шотландия математигі Дж. Непер (1550- 1617) және неміс аспан әлемін зерттеушісі И. Кеплер (1571 -1670) енгізген.

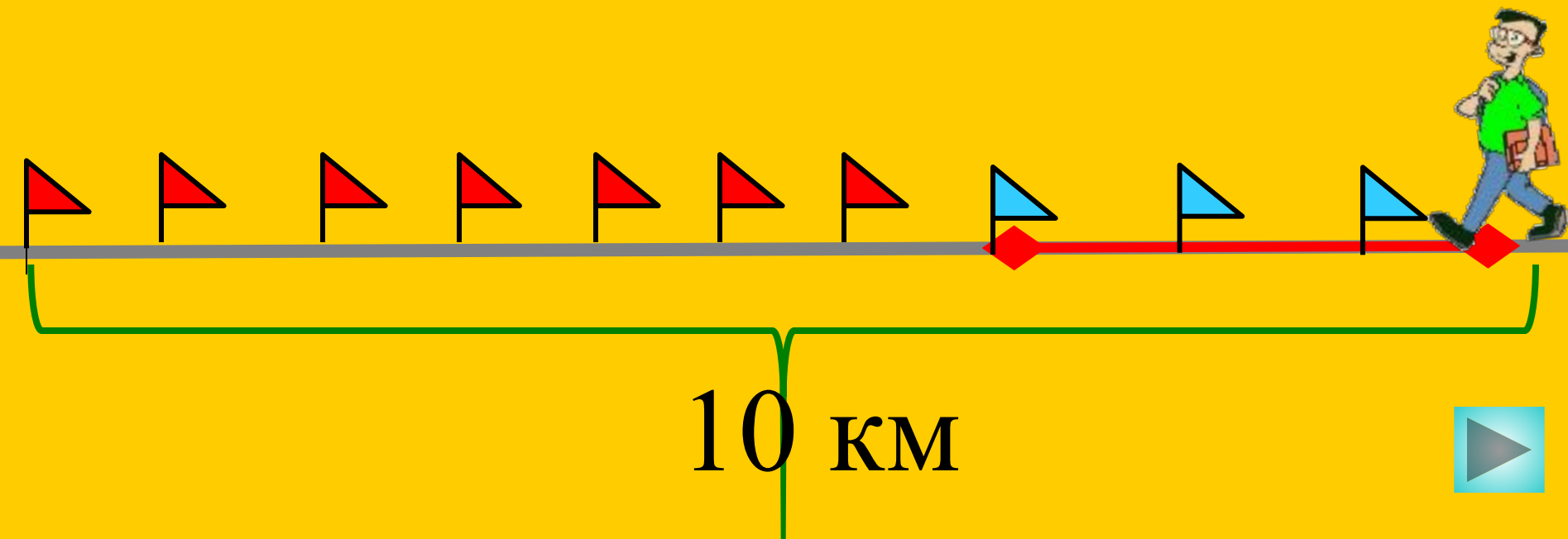
Тарихқа шолу

Ресейде Леонтий Филиппович
Магницкий 1703 жылы басылып
шыққан өзінің “Арифметика”
оқулығында ондық бөлшектер
туралы баяндауды жалғастырды

0,1 0,7 0,3 0,8

Екі ауылдың арасы 10 км.
Арман 3 км жол жүрді. Қандай бөлігін жүрді?

Салыстыр

1 топ

3,375

3,061

9,37

10,37

1,75

1,075

Салыстыр

2 топ

5,610

5,621

0,99

0,9

0,769

0,713

Салыстыр

3 топ

10,83

10,82

0,628

0,629

1,187

1,096

Ойлан, тап

$$+ 3, *5*$$

$$\underline{*, 4*}$$

$$4,187$$

$$+* * ,5$$

$$\underline{0, ***}$$

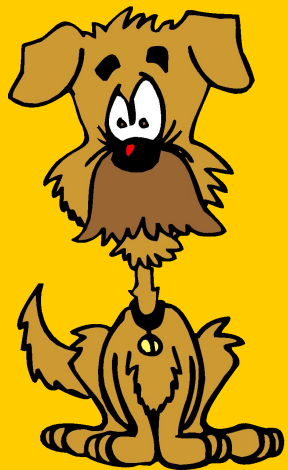
$$18,548$$

*Мына есепті
шығарайық:
№ 999*

Математика - 5 класс.

Үйге тапсырма:

№ 991

№ 992

Сау болыңыздар!

